
Protesty učitelů

Protesty učitelů

1.6.2008, 12:00, pořad: Otázky Václava Moravce

Václav MORAVEC, moderátor

Ondřej Liška ve funkci ministra školství není ani rok a už ho čeká druhá stávka kantorů. Učitelé se chystají stávkovat už za osm dní, důvod zůstává stále stejný - výše platů. Školské odbory požadovaly letošní navýšení platů pro svých dvě stě tisíc zaměstnanců o tři miliardy korun, jenže ministr školství ve vládě vyjednal jenom půl miliardy, tedy asi pět set korun měsíčně na jednoho kantora. Když ministr školství Ondřej Liška získal na začátku května pro učitele na letošní a příští rok dohromady čtyři a půl miliardy korun, neskrýval radost.

Ondřej LIŠKA, ministr školství /SZ/ /6. 5. 2008/

V tom letošním roce se oproti původní představě bude jednat o sedm procent, v roce 2009 to bude oproti původně rozpočtovanému číslu, oproti roku 2008 o dvanáct procent.

Václav MORAVEC, moderátor

Liškova radost ale netrvala dlouho. Školské odbory vyhlásily jednodenní stávku.

František DOBŠÍK, předseda, Odborový svaz pracovníků ve školství /16. 5. 2008/

Ty požadavky, které jsme měli na to, aby nepropadaly reálné mzdy, byly splněny pouze z malé míry.

Václav MORAVEC, moderátor

Původně školské odbory uvažovaly o stávce třídní. V pondělí 9. června tedy přeruší práci zaměstnanci základních, středních a mateřských škol. Podle předběžných odhadů by se mohla zúčastnit víc než polovina učitelů, tedy asi sto dvacet tisíc lidí. Ministerstvo školství věří, že podpora stávky nebude tak velká.

Kateřina BÖHMOVÁ, mluvčí, Ministerstvo školství /16. 5. 2008/

Z pohledu ministerstva se tedy ta stávka jeví jako neracionální a není k ní sebemenší důvod.

Václav MORAVEC, moderátor

I když se nejvíc mluví o platech učitelů, k výraznějšímu poklesu reálných mezd dochází především u nepedagogických pracovníků. Školníci, uklízečky a pracovníci ve školních jídelnách proto sepsali petici, jejich platy se mnohdy pohybují na hraně životního minima, proto chtějí přidat. Když se například čerstvě vyučený kuchař rozhodne jít vařit do školní jídelny, dostane sedm a půl tisíce hrubého. Podobné podmínky mají školníci, uklízečky nebo třeba sekretářky.

Dagmar ČÁSLAVOVÁ, vedoucí školní jídelny, Základní škola Luká /23. 5. 2008/

Mám tam hlavní kuchařku, která je tam už osm let nebo dvanáct let a má teda osm tisíc.

Václav MORAVEC, moderátor

Stávka nepedagogických pracovníků se ale neplánuje. Školníci, uklízečky a pracovníci školních jídelen se chtějí přidat k plánované stávce kantorů.

Karel FIC, školník, Gymnázium Na Zatlance /23. 5. 2008/

Asi těžko bych nechal barák po ránu zamčený, že jo, otevřít musím, aby se mohlo učit a navíc tedy jako takhle vysloveně stávkování není rozhodně můj styl jako, protože já tvrdím, že tím se nic moc nevyřeší.

Václav MORAVEC, moderátor

Ředitelé škol navíc upozorňují na nedostatečný počet pracovníků vzhledem k velkému množství techniky ve školách. Najít školníka nebo třeba správce sítě je dnes nejen v Praze nelehký úkol.

Jitka KMENTOVÁ, ředitelka, Gymnázium Na Zatlance /23. 5. 2008/

Já můžu na tom trhu práce nabídnout mnohem nižší ohodnocení finanční, takže v podstatě je potom náhoda, když někdo chce pracovat ve škole v této pozici.

Václav MORAVEC, moderátor

Pokud se nepedagogičtí pracovníci v červnu přidají ke stávkujícím učitelům, mohl by celkový počet protestujících vzrůst až o desetitisíce lidí.

Stínový ministr školství Jiří Havel v sobotu kritizoval skutečnost, že letos poprvé od dob vlád vedených ČSSD se radikálně snížily reálné platy učitelů a dalších pracovníků školství. Hostem Otázek zůstává v Bolzanu ministr školství Ondřej Liška, v Praze pak přibyl stínový ministr školství Jiří Havel, dalším hostem Otázek šéf školského odborového svazu František Dobšík a také vítám prorektora pro rozvoj Karlovy univerzity Stanislava Štecha. Pánové, vám všem hezký dobrý den. Vítejte v Otázkách.

Jiří HAVEL, stínový ministr školství, ekonom /ČSSD/

Dobrý den.

František DOBŠÍK, předseda, Odborový svaz pracovníků ve školství

Dobrý den.

Stanislav ŠTECH, prorektor pro rozvoj, Univerzita Karlova v Praze

Dobré poledne.

Václav MORAVEC, moderátor

Začněme tedy u stínového ministra školství Jiřího Havla. Kde byste, pane Havle, získal prostředky, když všichni ministři financí včetně vašeho ministra financí Bohuslava Sobotky by asi stěží přidali tři miliardy korun školským odborům?

Jiří HAVEL, stínový ministr školství, ekonom /ČSSD/

Tak to určitě není pravda, ministři by přidali určitě víc. A ty zdroje tady můžeme poměrně jednoduše najít.

Václav MORAVEC, moderátor

Kde?

Jiří HAVEL, stínový ministr školství, ekonom /ČSSD/

Vláda říká, že nemá peníze pro školství, ale vloni resorty uložily do rezerv osmdesát pět miliard korun. Vláda říká, že nemá zdroje, ale letos díky inflaci příjmy státního rozpočtu budou o pětadvacet miliard vyšší. Vláda říká, že nemá peníze, že nemá tři miliardy, ale má tři sta miliard na církevní restituce, takže tohle to je argument, který je zcela falešný.

Václav MORAVEC, moderátor

Ondřeji Liško, přijdete si jako slabý ministr, že jste vyjednal pouze tři a půl miliardy, když sečteme ony částky pro oba dva roky pro letošní i příští?

Ondřej LIŠKA, ministr školství, místopředseda strany /SZ/

Rozhodně ne, naopak. To, že se snažíme paralelně s řešením situace platů učitelů zároveň také řešit život na dluh, státní rozežranost, dovolíte-li v uvozovkách toto slovo, plýtvání prostředky v minulých letech, navyšování veřejných rozpočtů,

tohle všechno je úsilí, které by naopak každá rozumná opozice měla podpořit. Ty prostředky my musíme právě alokovat na řešení těch bývalých dluhů a současných bohužel také. To, že se mi podařilo vyjednat čtyři a půl miliardy korun, to je podle mě skutečný úspěch a dojde díky právě tomuto navýšení počínaje červencem tohoto roku a v těch následujících osmnácti měsících nejenom k pokrytí inflace, ale dokonce k růstu reálné mzdy pedagogických pracovníků a tohle je jasný vzkaz a já proto apeluji na všechny rozumné učitele, aby do stávky nešli, protože se skutečně podařilo jejich situaci zlepšit a za druhé, ta stávka samotná nic dalšího nepřinese.

Václav MORAVEC, moderátor

Františku Dobšíku, jste si vědom toho, že stávka, která se uskuteční za osm dní, může být zbytečná, protože víc nedostanete, a jak jsme slyšeli od Ondřeje Lišky, stejně vám reálné mzdy i letos porostou?

Jiří HAVEL, stínový ministr školství, ekonom /ČSSD/

To není pravda.

František DOBŠÍK, předseda, Odborový svaz pracovníků ve školství

Rozhodně tato stávka není zbytečná. Je to otázka toho, kdo to podpoří a věřím, že to bude velká většina našich kolegů, tentokrát masově i nepedagogických pracovníků, protože tak, jak říká pan ministr, že si všichni polepšili, já myslím, že kdyby si udělali průzkum na školách, tak jim řeknou, jak je to konkrétně u jednotlivých zaměstnanců, a tamto zlepšení vidět není. Jsou vidět ty propady konkrétně v reálných platech.

Václav MORAVEC, moderátor

Když se prorektor pro rozvoj Karlovy univerzity Stanislav Štech, který vyučuje budoucí kantory, podívá na jejich platové ohodnocení, vy osobně si myslíte, že je důvod ke stávce?

Stanislav ŠTECH, prorektor pro rozvoj, Univerzita Karlova v Praze

Já se domnívám, že ten důvod je, ale nelze tuto záležitost redukovat pouze, pouze na plat. Je třeba si uvědomit, že plat, jak vidíme z řady sociologických i psychologických výzkumů, je obvykle ideální nosič, na který nasedá širší, řekněme, nespokojenost se situací. Je třeba si uvědomit, že čeští kantoři jsou poměrně těžce zkoušenou profesí od samého začátku devadesátých let, že vlastně žijí ve stavu, kdy se jde od změny ke změně, aniž se ta předchozí změna a její efekty vyhodnotily, kdy jsou v situaci zvýšené nejistoty, kdy ne úplně zcela promyšlená a dobře vykomunikovaná kurikulární reforma dopadla na učitele také, takže já osobně bych neviděl tu záležitost jenom jako záležitost průměrného platu nebo platu těch učitelů, který samozřejmě se srovnávají, a to je zcela zjevné zejména větších aglomerací a větších městech, srovnávají s jinými vysokoškolsky vzdělanými kategoriemi pracovníků, a tam je to zcela evidentní. A zcela evidentní je, že ani lékaři třeba anebo právníci nebyli kategorií, která by byla zároveň takovým způsobem, řekl bych, znejistována a devalvována v průběhu posledních patnácti let.

Václav MORAVEC, moderátor

A o tom bude řeč záhy na zpravodajském programu České televize, na ČT24. Vy, diváci České televize, už si teď předpněte na zpravodajský kanál ČT24. Budeme pokračovat v diskusi ministra školství Ondřeje Lišky, stínového ministra z ČSSD Jiřího Havla a dalších hostů. Teď uvidíte stručné zprávy, za pár okamžiků se sejdeme na zpravodajské stanici České televize, která je tady s vámi tři roky, sejdeme se na ČT24.